

Sygn. akt IV KO 77/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 29 września 2020 r.,
kwestii przyjęcia wniosku skazanego **B. C.**
o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 stycznia 2004r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w G.
z dnia 25 listopada 2002 r., sygn. akt V K (...),

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 25 listopada 2002 r., V K (...),
uznał B. C. za winnego przestępstw z art. 148 § 2 pkt 3 k.k. , z art. 13 §
1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. oraz z art. 159 k.k.
w zw. z art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. za co wymierzył mu
karę łączną dożywotniego pozbawienia wolności.

Wyrok ten został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego. Wyrokiem z
dnia 29 stycznia 2004 r., sygn. akt II Aka (...) Sąd Apelacyjny w (...)
zmienił zaskarżony wyrok odnośnie B. C. w zakresie kwalifikacji

prawnej i czynu, podstawy skazania i wymiaru kary , a także środka karnego , a w pozostałym zakresie wyrok ten utrzymał w mocy.

Pismem z dnia 15 czerwca 2020 r. B. C. wniósł o wznowienie postępowania „w związku z ostatecznym wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie Pani Chim i Pan Przewieczerski przeciwko Polsce (skarga nr 36661/07 i 38433/07)”. Uzasadniając tak sformułowaną podstawę swojego wniosku B. C. podał, że w wyroku tym stwierdzono, iż doszło do naruszenia art. 6 ust. 1 EKPCz ze względu na sposób wyznaczenia sędziego orzekającego w sprawie, czego sądy krajowe nie zdołały naprawić. Następnie powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego z 2014 r., z której ma wynikać, że „po takim wyroku trzeba wznowić wszystkie sprawy, w których doszło do takiego samego naruszenia”. Jak stwierdził, w jego sprawie sędzia delegowany został wyznaczony przez prezesa sądu lub kolegium, co było i jest niezgodne z prawem, gdyż obecnie obowiązuje losowanie sędziego do danej sprawy karnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność. Dlatego też należało odmówić jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest jednoznaczne stanowisko, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. Zaznaczyć przy tym

należy, że w art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca sformułował obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Z brzmienia tego przepisu wynika, że sąd odmawia przyjęcia wniosku niepochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Decydująca jednak jest sama treść wniosku o wznowienie, który może być oczywiście bezzasadny z różnych powodów, na co wskazuje użyte wyrażenie "w szczególności".

Oczywista bezzasadność wniosku złożonego w niniejszej sprawie polega przede wszystkim na przyjęciu w nim, że wobec obowiązującego obecnie innego sposobu wyznaczenia sędziów do sprawy, istnieją podstawy do wzruszenia na tej podstawie spraw prawomocnie zakończonych, w których sędziowie wyznaczeni zostali w inny sposób. Skarżący powołał się na wyrok ETPCz z dnia 12 kwietnia 2018 r., wydany w sprawie Chim i Przewieczerski przeciwko Polsce (skarga nr 36661/07 i inne), ale w badanej przez ETPCz spraw doszło do naruszenia obowiązujących wówczas przepisów. Dla ETPCz nie miał znaczenia sposób wyznaczenia sędziego na podstawie obowiązujących obecnie regulacji, a stan prawny obowiązujący w chwili podejmowania tych decyzji.

Poza tym, wbrew twierdzeniom skarżącego z nadmienionego wyroku ETPCz wcale nie wynika konieczność wznowienia każdego postępowania, w których doszło do naruszenia art. 6 EKPCz. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 lutego 2019 r., II KO 47/18 (OSNKW 2019, nr 1, poz. 34), decyzję o potrzebie

wznowienia postępowania ETPCz całkowicie scedował w nadmienionym wyroku na sąd krajowy. Taka potrzeba zachodzi wówczas, gdy przedmiot rozstrzygnięcia dotyczy głównego nurtu procesu, a tym samym zakres i charakter stwierdzonych uchybień podważa słuszność merytorycznego rozstrzygnięcia. Naruszenie prawa do sądu „ustanowionego ustawą” poprzez jego nieprawidłowe wyznaczenie nie daje podstaw do wznowienia postępowania, jeżeli nie jest powiązane z brakiem niezawisłości lub bezstronności sędziego.

Tym samym, wbrew twierdzeniom skarżącego nawet stwierdzenie uchybień podczas wyznaczenia sędziego nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania, a konieczne jest zbadanie jego wpływu na treść orzeczenia. Przyczyną, dla której złożony wniosek ocenić należy jako oczywiście bezzasadny jest jednak oparcie twierdzenia o naruszeniu przepisów dotyczących wyznaczenia sędziego na tym, że inna procedura wynika z obowiązujących obecnie przepisów.

Podkreślenia przy tym wymaga, że regulacja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania.

Z tych też względów orzeczono, jak na wstępie.